

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2026
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język włoski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony Poziom dwujęzyczny
<i>Termin egzaminu:</i>	6 maja 2026 r. – poziom podstawowy 20 maja 2026 r. – poziom rozszerzony; poziom dwujęzyczny
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	25 września 2026 r.

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE

Sprawozdanie zostało opracowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00

www.cke.gov.pl sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie)

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90

www.oke.gda.pl komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie (województwo śląskie)

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 784 16 00

www.oke.jaworzno.pl sekretariat@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie, podkarpackie)

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01

www.oke.krakow.pl oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży (województwa: podlaskie, warmińsko-mazurskie)

Al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel. 86 473 71 20

www.oke.lomza.pl sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi (województwa: łódzkie, świętokrzyskie)

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 664 80 50

lodz.oke.gov.pl sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu (województwa: lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie)

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60

www.oke.poznan.pl sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie (województwo mazowieckie)

ul. Józefa Bema 87, 01-233 Warszawa
tel. 22 457 03 35

www.oke.waw.pl info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu (województwa: dolnośląskie, opolskie)

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94

www.oke.wroc.pl sekretariat@oke.wroc.pl

Serwis Komisji Egzaminacyjnych: egzaminy.gov.pl

**Serwis
Komisji
Egzaminacyjnych**

Język włoski

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2025/2026 egzamin maturalny z języka włoskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań podstawy programowej określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka włoskiego na poziomie podstawowym składał się z 34 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie), 14 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi oraz 1 zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (16 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (7 zadań zamkniętych i 6 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 1 zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte i otwarte oraz 12 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		1
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	1
	z techników	0
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół publicznych	0
	ze szkół niepublicznych	1
	kobiety	0
	mężczyźni	1
	bez dysleksji rozwojowej	1
	z dysleksją rozwojową	0

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. poz. 1019).

TABELA 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
Ogółem		0

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			6 maja 2026 r.
Czas trwania egzaminu			120 minut
Liczba szkół			1
Liczba zespołów egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów-weryfikatorów*			-
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)			-
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)			-

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 4.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	1	–	–	–	–	–	–	–
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	1	–	–	–	–	–	–	–
z techników	0	–	–	–	–	–	–	–
z branżowych szkół II stopnia	0	–	–	–	–	–	–	–
bez dysleksji rozwojowej	1	–	–	–	–	–	–	–
z dysleksją rozwojową	0	–	–	–	–	–	–	–

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2025/2026 egzamin maturalny z języka włoskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań podstawy programowej określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 31 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 17 zadań otwartych, w tym 16 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (14 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (6 zadań zamkniętych i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 2 zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		19
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	17
	z techników	2
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	1
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	4
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	9
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	5
	ze szkół publicznych	18
	ze szkół niepublicznych	1
	kobiety	15
	mężczyźni	4

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. poz. 1019).

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
Ogółem		0

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			20 maja 2026 r.
Czas trwania egzaminu			150 minut
Liczba szkół			17
Liczba zespołów egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów-weryfikatorów*			-
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)			-
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)			-

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	19	–	–	–	–	–	–
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	17	–	–	–	–	–	–
z techników	2	–	–	–	–	–	–
z branżowych szkół II stopnia	0	–	–	–	–	–	–

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Istnieje wiele wartości modalnych. Podano wartość najmniejszą.

Komentarz

Poziom podstawowy

Średni wynik uzyskany przez maturzystów przystępujących do egzaminu z języka włoskiego na poziomie podstawowym wyniósł 80% punktów. Zdający osiągnęli najwyższy wynik w zadaniach sprawdzających rozumienie tekstów czytanych – 83%. Dobrze poradzi sobie również z wypowiedzią pisemną (średni wynik – 79%). Nieco niższy wynik osiągnęli w dwóch pozostałych obszarach, rozumienia ze słuchu oraz znajomości środków językowych, uzyskując średni wynik 77% punktów w każdym z obszarów.

W tegorocznym arkuszu egzaminacyjnym zdający rozwiązywali zadania zamknięte oraz otwarte. Zadania otwarte (łącznie 14 jednostek) stanowiły większe wyzwanie dla zdających niż zadania zamknięte (34 jednostki). Średni wynik za zadania otwarte wyniósł 64% punktów, podczas gdy za zadania zamknięte maturzyści uzyskali średnio 86% punktów.

W obszarze rozumienia ze słuchu najwyższe wyniki maturzyści osiągnęli za rozwiązanie zadania 1. (średni wynik – 85%), które oparte było na pięciu tekstach związanych tematycznie z prezentami i sprawdzało globalne rozumienie tekstu. Zdający nie mieli problemów z określeniem intencji nadawcy wypowiedzi w zadaniu 1.5. Jak słusznie wskazało 94% zdających, narrator piątego tekstu prosi o radę w celu rozwiązania problematycznej sytuacji z nietypowym prezentem od przyjaciół (odpowiedź **F.**). Maturzyści dobrze poradzi sobie także z określeniem intencji nadawcy w zadaniach 1.3. i 1.4. W zadaniu 1.3. odpowiedź **E.** (*La persona che parla propone di prendere parte a un evento originale.*) wybrało 88% zdających. W zadaniu 1.4. odpowiedź **B.** (*La persona che parla invita a seguire una storia romantica.*) wybrało 87% maturzystów. Najniższy wynik zdający osiągnęli za rozwiązanie zadania 1.2., sprawdzającego określanie kontekstu sytuacyjnego. 76% zdających poprawnie zrozumiało, że nadawca zwraca się do osób, które nie mają pomysłu na prezent (odpowiedź **D.**). Wybór tej odpowiedzi sugerowały fragmenty tekstu drugiego (*Cosa regalare a un bambino che ha già tutto?, Il vero problema è trovare un oggetto originale [...], Troverete alcuni suggerimenti sul nostro sito dove vi proponiamo una vasta scelta di regali per ogni età.*). Około 8% maturzystów wybrało odpowiedź C. Prawdopodobnie zasugerowali się fragmentem nagrania mówiącym o szerokim wyborze prezentów (*una vasta scelta di regali*) i połączyli je z wyrażeniem *sceglie i regali* występującym w zdaniu C. Równie atrakcyjna okazała się dla maturzystów odpowiedź E. (7% zdających), w której mowa o tym, że narrator proponuje udział w niecodziennym wydarzeniu. Błędne odpowiedzi wskazują, że zdający nie zrozumieli wyrażenia *rivolgersi a qualcuno*, które było kluczowe w wyborze poprawnego rozwiązania.

Zadanie 2. oparte było na czterech tekstach o różnej tematyce. Sprawdzało ono między innymi umiejętność znajdowania w wypowiedzi określonych informacji (zadania 2.1. oraz 2.3.–2.5.), określania głównej myśli wypowiedzi (zadanie 2.2.) oraz określania intencji nadawcy wypowiedzi (zadanie 2.6.). Średni wynik za to zadanie wyniósł 80%. Najlepiej maturzyści poradzi sobie z zadaniem 2.4. sprawdzającym znajdowanie w tekście określonych informacji (90% poprawnych odpowiedzi) oraz z rozpoznawaniem intencji nadawcy wypowiedzi w zadaniu 2.6. (81% poprawnych odpowiedzi).

Zarówno najłatwiejsze zadanie (2.4.) jak i najtrudniejsze (2.3.) było oparte na tym samym tekście przedstawiającym historię mężczyzny, który przebierał się za Spider-Mana, by pomagać dzieciom w szpitalu. Przyjrzyjmy się obu tym zadaniom, które sprawdzały umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

Tekst 3. (do zadań 2.3. i 2.4.)

2.3. Mattia ha deciso di travestirsi da Spider-Man quando

- ☒ **A.** guardava un episodio della serie sui supereroi.
- ☐ **B.** ha ricevuto a Natale il costume di Spider-Man.
- ☐ **C.** da bambino si trovava in ospedale.

2.4. Mattia utilizza i canali social per

- ☐ **A.** invitare gente a partecipare a eventi pubblici.
- ☐ **B.** trovare sponsor per il suo progetto.
- ☒ **C.** promuovere l'idea del volontariato.

Transkrypcja:

Tre

Donna: Oggi in studio c'è con me un ospite speciale. Mattia si traveste da Spider-Man per andare a trovare i piccoli pazienti degli ospedali. Mattia, com'è iniziata la tua missione?

Uomo: Quando ero piccolo avevo una brutta malattia e ho passato una buona parte della mia infanzia in ospedale. Guardavo fuori dalla finestra e sognavo di vederci Spider-Man, il supereroe dei fumetti che adoravo. Vent'anni dopo, a Natale, stavo seguendo alla TV una puntata sui supereroi e proprio in quel momento mi è venuta in mente l'idea di mettermi il costume del mio personaggio preferito. Così sono diventato Spider-Man per tenere compagnia ai bambini che si trovano in ospedale.

Donna: Ti contattano gli ospedali di tutta Italia, vero?

Uomo: Sì, ma purtroppo posso accettare gli inviti soltanto durante le mie ferie. Faccio l'impiegato, non sono un animatore di professione per feste o eventi pubblici, e nessuno mi sponsorizza. Anzi, per pagarmi il soggiorno in altre città dedico una parte del mio stipendio.

Donna: Comunque sei diventato una star in rete.

Uomo: Utilizzando i canali social sono entrato in contatto con tantissime persone. Molti mi chiedono come cominciare a lavorare nel volontariato. Ci sono tante persone che vogliono aiutare, ma non sanno da dove partire. Tramite i social gli spiego che in realtà basta poco.

W zadaniu 2.3. poprawnej odpowiedzi udzieliło 72% zdających. Zrozumieli oni, że mężczyzna podjął decyzję o przebieraniu się za jednego z super bohaterów podczas oglądania telewizji. 23% zdających błędnie wybrało odpowiedź C., która odnosiła się do wspomnień z dzieciństwa, kiedy to podczas pobytu w szpitalu Mattia marzył o spotkaniu Spider-Mana. Wybór tej odpowiedzi wskazuje, że maturzyści nie zrozumieli kluczowej

informacji w tekście: *Vent'anni dopo, a Natale, stavo seguendo alla TV una puntata sui supereroi e proprio in quel momento mi è venuta in mente l'idea di mettermi il costume del mio personaggio preferito.* W zadaniu 2.4. poprawną odpowiedź wybrało 90% zdających, którzy zrozumieli, że dzięki aktywności w mediach społecznościowych Mattia propaguje ideę wolontariatu, wyjaśniając swoim odbiorcom, jak niewiele trzeba, żeby zacząć pomagać innym.

Tę samą umiejętność sprawdzało zadanie 3., które było zadaniem otwartym. Średnie wyniki za to zadanie mieszczą się w przedziale między 55% a 69% poprawnych odpowiedzi. Zdający mieli za zadanie uzupełnić luki w zdaniach zgodnie z treścią wysłuchanego wywiadu z osobą prowadzącą schronisko górskie.

Najlepiej maturzyści poradzili sobie z uzupełnieniem luki 3.4. (*Federico va a Milano solo per pochi giorni per andare a trovare i genitori, ma non vorrebbe più viverci.*).

69% zdających poprawnie uzupełniło tę lukę informacją o tym, że bohater tekstu przyjeżdża do Mediolanu, aby odwiedzić rodziców. Inne powody przyjazdu, takie jak *andare al cinema, lavorare in ufficio, andare in giro per i negozi* były niezgodne z treścią tekstu.

Najtrudniejszym zadaniem okazało się uzupełnienie luki 3.1.

3.1. Federico non si aspettava di ottenere il lavoro come gestore del rifugio Chiavenna perché era più giovane di altri candidati per questo posto.

Fragment transkrypcji:

Uomo: Abitavo a Milano, ma dopo l'esame di maturità, seguendo la mia passione per la montagna, ho iniziato a lavorare in un albergo sulle Alpi. Lo scorso anno ho letto un annuncio in cui si cercava un nuovo gestore per il rifugio Chiavenna. Ho partecipato al colloquio di lavoro. Non avevo molte speranze, a causa della mia giovane età. C'erano altri candidati più grandi di me, invece hanno scelto proprio me.

Z prawidłowym jej uzupełnieniem poradziło sobie 55% zdających, którzy odnieśli się do informacji dotyczącej młodego wieku bohatera tekstu w porównaniu do innych kandydatów ubiegających się o pracę w schronisku. Zwrócili oni uwagę na kluczowe dla rozwiązania zadania informacje, takie jak: *Non avevo molte speranze, a causa della mia giovane età.* oraz *C'erano altri candidati più grandi di me.* Aby odpowiedź była uznana za prawidłową należało utworzyć przymiotnik w stopniu wyższym lub wyrazić informację o młodym wieku tak, aby pasowała do fragmentów otaczających lukę, np. *di più giovane età*. Wśród akceptowanych odpowiedzi znalazły się takie warianty, jak np. *più giovane, meno grande, più piccolo, meno vecchio*. Odpowiedzi odnoszące się do braku doświadczenia bohatera tekstu (*meno esperto, meno adatto*) były uznawane za niezgodne z tekstem. Należy jednocześnie zaznaczyć, że w tym zadaniu wymagany był poprawny zapis wyrazów *giovane / vecchio / piccolo* oraz utworzenie stopnia wyższego przymiotnika. Odpowiedzi takie jak: *più giovane, giovane*, były uznawane za niepoprawne.

Średni wynik w części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych wyniósł 83%. Za zadania zamknięte zdający otrzymali średnio 87% punktów, natomiast średni wynik za zadania otwarte wyniósł 69%.

W zadaniach zamkniętych zdający uzyskali wyższe wyniki za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu (zadania 4.1.–4.4., 5.1. oraz 6.5.: średni wynik – 88%) oraz za zadania sprawdzające wyciąganie wniosków z informacji zawartych w tekście (zadania 5.3. i 6.2.: średni wynik – 91%) niż za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 6.1. oraz 6.4.: średni wynik – 79%). W pozostałych zadaniach sprawdzana była umiejętność określania kontekstu wypowiedzi (zad. 5.2. – 91% poprawnych odpowiedzi) oraz umiejętność układania informacji w określonym porządku (zadanie 6.3. – 86% poprawnych odpowiedzi).

Maturzyści dobrze poradzili sobie także z określaniem głównej myśli poszczególnych części tekstu w zadaniu 4. Średni wynik wyniósł 87% punktów. Wyniki uzyskane w poszczególnych zadaniach były zróżnicowane i wahały się od 75% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 4.1. do 93% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 4.4.

Przyjrzyjmy się zatem zadaniu 4.1., które okazało się najtrudniejsze dla maturzystów.

- A. I VESTITI ADEGUATI
- B. IL CIBO DA EVITARE
- C. L'USO DEL LINGUAGGIO
- D. IL RISPETTO DEGLI ORARI
- E. LE REGOLE DA DIMENTICARE
- F. LE NOVITÀ DELLA BUONA EDUCAZIONE

LA BUONA EDUCAZIONE ESISTE ANCORA?

4.1.	F
------	---

Le regole principali della buona educazione non sono cambiate, soprattutto quando si tratta di saper stare a tavola: bisogna sempre mangiare in modo educato e non esagerare con le porzioni. Ma oggi esistono almeno due regole che in passato non c'erano: la prima è quella di non lasciare il cibo nei piatti, per evitare il suo spreco, la seconda invece è di non mettere mai il telefonino sul tavolo. L'ideale sarebbe spegnerlo e tenerlo in borsa.

W tej części tekstu autor przedstawia zasady właściwego zachowania się przy stole, wskazując, że obecnie obowiązują co najmniej dwie nowe reguły: pierwsza nakazuje, aby nie zostawiać jedzenia na talerzu ze względu na niemarnowanie żywności, a druga – aby nie kłaść telefonu na stole. Trzy czwarte maturzystów słusznie wybrało nagłówek F. Dla 14% maturzystów atrakcyjna okazała się odpowiedź E. Zdający najwidoczniej nie zrozumieli czasownika *dimenticare*, co było kluczowe w wyborze prawidłowej odpowiedzi.

Zadania 5.1.–5.3. były zadaniami zamkniętymi i sprawdzały umiejętność określania głównej myśli tekstu, kontekstu wypowiedzi oraz wyciągania wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście. W zadaniach tych maturzyści udzielili od 89% do 95% poprawnych odpowiedzi.

Pozostałe jednostki zdania 5. sprawdzały umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji i były zadaniami otwartymi. Przysporzyły one zdającym najwięcej problemów. Średni wynik za zadania otwarte wyniósł 69%. Zdający mieli za zadanie uzupełnić luki

w podanych zdaniach zgodnie z treścią tekstów A–D. Najłatwiejsze okazało się zadanie 5.6. (77% poprawnych odpowiedzi). W odpowiedzi zdającego musiało pojawić się odniesienie do informacji z tekstu **D**, o tym, że rowery w wypożyczalni *Smile&Ride* są czerwone.

Przyjrzyjmy się teraz zadaniu, które okazało się najtrudniejsze dla zdających w tej części arkusza.

Tekst C

UN TOUR GUIDATO

Quest'anno per la prima volta vi proponiamo un tour guidato in bici su un itinerario per le colline intorno alla città, tra il verde dei boschi. Da percorrere ci sono 30 km. Potete scegliere tra due percorsi adatti a tutti. Sarà una bellissima esperienza!

PROGRAMMA:

Ritrovo in Piazza San Damiano

- ✓ 8:30 Iscrizioni
- ✓ 9:00 Colazione
- ✓ 9:30 Partenza
- ✓ 13:30 Rientro

Possibilità di noleggiare le biciclette.

Per più informazioni chiamate Matteo: 123 456 78

Fragment zadania

Il programma non è troppo intenso: i partecipanti si iscrivono, dopo tutti insieme

5.7. fanno colazione e poi partono per le colline.

Z prawidłowym uzupełnieniem luki 5.7. poradziło sobie 59% zdających. Tekst przedstawiał program wycieczki rowerowej, z którego należało zrozumieć, że po zapisach uczestnicy wspólnie zjedzą śniadanie. Akceptowany był zapis wyrażenia *fare colazione* z rodzajnikiem określonym *la*. W odpowiedzi wymagany był jednak poprawny zapis wyrazu *colazione*, ze względu na jego wysoką frekwencję w języku włoskim. W rozwiązaniach zdających pojawiały się również takie odpowiedzi, które wskazywały na niezrozumienie zadania (*in Piazza San Damiano, ho pedalato per circa 400 km*) bądź takie, które nie łączyły się logicznie z fragmentami otaczającymi lukę (*colazione*).

W zadaniu 6. sprawdzane były takie umiejętności, jak: znajdowanie w tekście określonych informacji, wyciąganie wniosków, układanie informacji w określonym porządku oraz określanie głównej myśli tekstu. Najtrudniejsze dla zdających okazało się zadanie 6.4., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Prawidłową odpowiedź **C**. wybrało 65% zdających (*Quando Rodrigo gli ha detto il suo segreto, Bordelli*

gli ha dato un consiglio.). 25% maturzystów zdecydowało się na wybór odpowiedzi D. (*Quando Rodrigo gli ha detto il suo segreto, Bordelli si è messo a ridere.*). Maturzyści prawdopodobnie błędnie zrozumieli wymianę zdań między bohaterami i przypisali komisarzowi Bordelli informację o tym, że zaczął się śmiać. Z tekstu jednak wynika, że to Rodrigo, gdy wyznał swój sekret komisarzowi, zaczął się śmiać, co potwierdza kolejne zdanie z wypowiedzi Rodrigo: „*La amo*”, *ha detto quando si è finalmente calmato*.

Maturzyści uzyskali stosunkowo wysokie wyniki za zadanie 7., w którym sprawdzana była umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Tekst opisywał nieprzyjemną historię. Główny bohater otrzymał tajemniczą kopertę, w której znajdowały się bilety do teatru podarowane przez anonimową osobę. Okazało się jednak, że podczas gdy bohater miło spędzał czas na spektaklu, jego mieszkanie padło łupem złodziei. Zadanie wymagało zauważenia związków logicznych i gramatycznych między wstawianymi zdaniami a tekstem otaczającym lukę.

UNA BRUTTA SORPRESA

Un signore si alza una mattina ed esce per andare al lavoro. Apre la macchina e sul sedile trova una busta indirizzata a lui e alla moglie. **7.1. D** Lo legge con curiosità. “Gentili Signori, questa notte ho dovuto usare la Vostra macchina. Dovete credere tuttavia che l’ho fatto per un assoluto stato di bisogno. Vi voglio ringraziare. **7.2. E**” E infatti, il signore vede che mancano il nome e il cognome dell’autore. Nella busta ci sono anche due biglietti per uno spettacolo al Teatro alla Scala per la sera stessa. Il signore torna in casa e mostra la lettera alla moglie. Lei commenta: “Per fortuna c’è ancora gente di classe in giro! E poi, era tanto difficile comprare i biglietti per questo spettacolo.” La sera la coppia, elegantissima, si presenta al teatro con i biglietti. **7.3. B** Si trovano proprio in prima fila. I signori si siedono e guardano contenti lo spettacolo. La serata è perfetta e finisce in un famoso ristorante della zona, anche quello prenotato dall’autore della lettera. **7.4. A** Solo allora scopre che durante la sua assenza nell’appartamento sono entrati i ladri e hanno rubato tutti gli oggetti di valore.

- A. A mezzanotte la felice coppia rientra in casa.
- B. Cerca i posti e vede che sono i migliori del teatro.
- C. Perciò decidono di chiamare subito la loro vicina di casa.
- D. Dentro c’è un messaggio scritto a mano con una bella calligrafia.
- E. Però preferisco rimanere anonimo e perciò non firmo questa lettera.

Średni wynik za to zadanie wyniósł 88% punktów. Najłatwiejsze dla maturzystów okazało się zadanie 7.1. 91% zdających poprawnie zrozumiało, że zdanie sprzed luki o znalezionej w aucie kopercie łączy się logicznie z informacją zawartą w zdaniu **D.** mówiącą o tym, że w środku była odręcznie napisana wiadomość. Niższy wynik maturzyści osiągnęli za zadanie 7.4. (85% poprawnych odpowiedzi). W tej części tekstu dowiadujemy się, że po przedstawieniu w teatrze małżonkowie udali się do restauracji. Fragment po luce informuje

już o tym, co zastali po powrocie do mieszkania. Zatem logicznym i gramatycznie poprawnym uzupełnieniem luki była informacja zawarta w zdaniu **A.** mówiąca o tym, że o północy uradowana para wróciła do domu. 7% maturzystów wybrało odpowiedź C. Jednak zdanie informujące o tym, że małżonkowie zdecydowali się zadzwonić do sąsiadki, nie łączyło się logicznie z otoczeniem luki.

W części arkusza sprawdzającej znajomość środków językowych (zadania 8.–11.) maturzyści osiągnęli średni wynik 77% punktów. Należy zaznaczyć, że zadania 8. i 9. były zadaniami zamkniętymi, natomiast zadania 10. i 11. były zadaniami otwartymi.

Tegoroczni maturzyści bardzo dobrze poradzi sobie z zadaniami zamkniętymi. Średni wynik w zadaniu 8. wyniósł 92% punktów. Poprawne odpowiedzi za poszczególne jednostki sięgały od 91% do 95%. Zadanie polegało na uzupełnieniu minidialogów brakującym fragmentem wypowiedzi. Spośród trzech wariantów należało wybrać ten, dzięki któremu powstawał spójny i logiczny tekst.

Także zadanie 9. okazało się dla tegorocznych maturzystów łatwe. Polegało ono na wyborze, spośród podanych trzech opcji, wyrazu, który poprawnie uzupełniał luki w obu zdaniach. Średni wynik za to zadanie wyniósł 88% punktów. Najwięcej trudności przysporzyło tegorocznym maturzystom zadanie 9.4. (80% poprawnych odpowiedzi). Prawidłowym uzupełnieniem obu zdań był wyraz **lungo**. W kontekście zdania pierwszego (*caffè lungo*) określał on rodzaj kawy z większą ilością wody. W drugim zdaniu należało odnieść się do jego znaczenia dosłownego (*un romanzo molto lungo*). Jednak 16% maturzystów błędnie wskazało jako uzupełnienie obu zdań odpowiedź C. (*leggero*). Prawdopodobnie informacja zawarta w pierwszym zdaniu, że kawa espresso jest zbyt mocna (*L'espresso è troppo forte per me*), zasugerowała wybór przymiotnika o przeciwnym znaczeniu (*leggero*). Wyraz wybrany spośród podanych powinien jednak pasować do kontekstu obu zadań, zatem przymiotnik *leggero* nie był poprawny jako odpowiedź, która pasowała do drugiego zdania (*Anche se l'ultimo romanzo di questo autore è molto lungo, l'ho letto in appena tre giorni.*).

Zadania otwarte 10. i 11., sprawdzające znajomość środków językowych, stanowiły największe wyzwanie dla tegorocznych maturzystów. Średni wynik za oba zadania wyniósł 61%.

Łatwiejsze okazało się zadanie 10., w którym należało uzupełnić luki podanym wyrazem w odpowiedniej formie, tak aby powstał spójny i logiczny tekst (średni wynik – 69%). Wymagana była pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów. Zadanie oparte było na krótkim tekście o psie pewnej nauczycielki, który, czy to z nudów, czy ze zbytniej żywiołowości, zjadł uczniowskie prace domowe. Najtrudniejsze okazało się uzupełnienie luki 10.1. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 67% maturzystów. Lukę należało uzupełnić wyrazem *insegnante*, tworząc wyrażenie *fa l'insegnante* określające zawód wykonywany przez bohaterkę tekstu. Rodzajnik występujący przed luką sugerował konieczność utworzenia rzeczownika w liczbie pojedynczej, a czasownik *fare* sugerował, że rzeczownik musi być nazwą zawodu. Wśród nieakceptowanych odpowiedzi pojawiały się niepoprawnie utworzone formy rzeczownika (*insegnanto*, *insegnanta*), jak również formy czasownikowe (*insegnare*). W tym zadaniu zdarzało się również, że maturzyści nie udzielali żadnej odpowiedzi. Najmniej problemów maturzyści mieli z uzupełnieniem luki 10.3. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 70% maturzystów. Utworzyli oni rzeczownik w liczbie pojedynczej *scusa* od czasownika *scusare*.

Najtrudniejszym zadaniem w całym arkuszu maturalnym okazało się zadanie 11. Średni wynik wyniósł 54%. Zadanie wymagało przekształcenia wyrazów w języku włoskim podanych w nawiasach tak, aby tworzyć logiczne i poprawne zdania. W zadaniu tym wymagana była pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów, a jednocześnie należało przestrzegać podanego limitu pięciu słów, wliczając wyrazy już podane.

11.1. Carlo, mi (*dire / tutto / verità*) dici tutta la verità oppure nascondi qualcosa?

11.2. Mentre i genitori (*fare / acquisto / supermercato*) facevano acquisti al supermercato, i figli preparavano l'insalata per il pranzo.

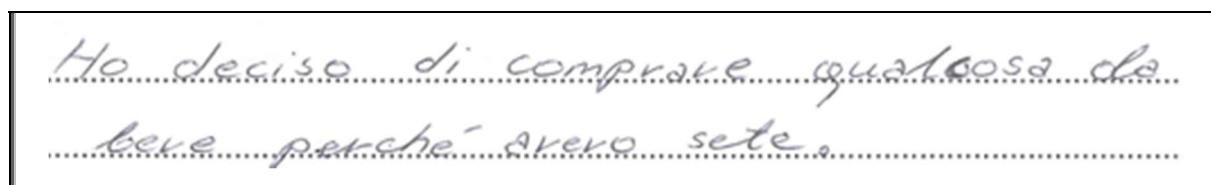
11.3. Il negozio di Luigi si trova a (*poco / chilometro*) pochi chilometri dal centro della città.

Najlepiej maturzyści poradzi sobie z zadaniem 11.1. Wyrażenie *dici tutta la verità* poprawnie utworzyło 63% zdających. Dopuszczalne było również użycie czasu *passato prossimo* (*hai detto tutta la verità*). Zdający poradzi sobie z odmianą czasownika *dire*, który należy do grupy czasowników nieregularnych w języku włoskim, oraz wykazali się umiejętnością wstawienia rodzajnika określonego *la* w odpowiednim miejscu zdania. Najwięcej problemów przysporzyło maturzystom zdanie 11.2. Akceptowane były różne warianty zastosowania przyimka (*al, nel, in un*) przed wyrazem *supermercato* oraz zastosowanie zarówno liczby pojedynczej, jak i liczby mnogiej wyrazu *acquisto*. Zdanie rozpoczynało się od spójnika *mentre*, który wymagał użycia czasu *imperfetto* w odmianie czasownika *fare*. Z rozwiązaniem tego zadania poradziło sobie 48% maturzystów. Wśród najczęściej występujących niepoprawnych odpowiedzi pojawiły się błędnie utworzone formy czasownika *fare*, np: *facevano, fanno, facevando*. W niektórych pracach maturzyści nie podjęli próby rozwiązania zadania.

W obszarze tworzenia wypowiedzi pisemnej tegoroczni maturzyści osiągnęli średni wynik 79% punktów. Zadaniem zdających było napisanie e-maila do kolegi z Włoch na temat zagranicznej wycieczki szkolnej, podczas której piszący odłączył się od grupy i potrzebował pomocy.

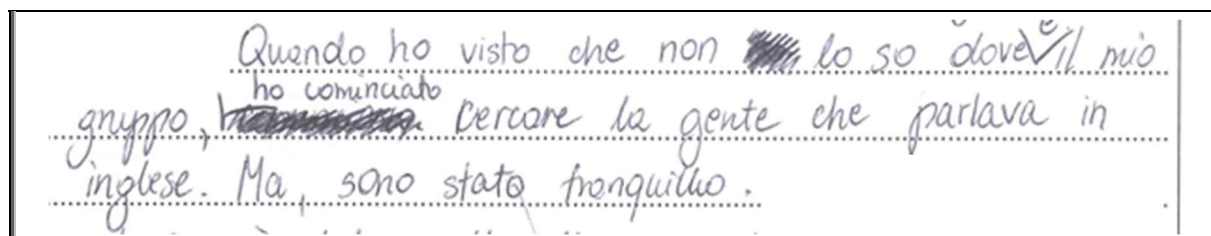
W kryterium zgodności z poleceniem średni wynik wyniósł 77% punktów, co wskazuje, że zdający nie mieli większych problemów z realizacją poszczególnych podpunktów polecenia. Zdający na ogół tworzyli wypowiedzi rozwinięte, odnoszące się wieloaspektowo do podpunktów polecenia. Należy jednak zwrócić uwagę, że w nielicznych przypadkach maturzyści pomijali istotne elementy, co skutkowało tym, że podpunkt polecenia był niezrealizowany. Zdarzały się również prace, w których informacje były przekazane w sposób niekomunikatywny, a liczne błędy leksykalno-gramatyczne utrudniały zrozumienie wypowiedzi.

Pierwszy podpunkt polecenia – *poinformuj, co się stało, że odłączyłeś/odłączyłaś się od grupy* – okazał się jednym z łatwiejszych do zrealizowania. Jako przyczynę zdający najczęściej wskazywali na zmęczenie i konieczność odpoczynku lub nieuwagę i zapatrzenie się na coś, co zaciekało zdającego po drodze. Pojawiały się również bardziej oryginalne powody odłączenia od grupy, takie jak chęć udzielenia pomocy zagubionemu dziecku, chęć odwiedzenia sklepu dla kibiców piłki nożnej, zainteresowanie się zauważonym w parku psem ulubionej rasy. Nie zawsze jednak z kontekstu wypowiedzi wynikało, co było powodem odłączenia się od grupy.

W powyższym fragmencie zdający informuje, iż chciał kupić sobie coś do picia. Jednak nie wiadomo, czy to ta decyzja spowodowała odłączenie się od grupy, czy może stało się to już po zgubieniu się. Takie odpowiedzi, z których jednoznacznie nie wynikało, co było powodem odłączenia się od grupy, były kwalifikowane na poziom niższy.

Realizując drugi podpunkt polecenia – *napisz, jak zareagowałeś/zareagowałaś w tej sytuacji* – zdający najczęściej opisywali swoje emocje i uczucia, takie jak strach, złość, panikę czy smutek. Niektórzy wskazywali również na zachowanie spokoju i opanowanie w trudnej sytuacji oraz opisywali podjęte działania. Poniższy przykład, zaczerpnięty z pracy zdającego, ilustruje właśnie taki sposób realizacji polecenia.

Wśród najczęściej opisywanych reakcji zdający wskazywali takie działania, jak zadzwonienie do nauczyciela czy zwrócenie się o pomoc do przypadkowo napotkanej osoby. Drugi sposób realizacji tematu logicznie wiązał się z kolejnym podpunktem polecenia, dotyczącym opisu osoby, która udzieliła pomocy zdającemu.

Trzeci podpunkt polecenia – *opisz osobę, która udzieliła ci pomocy* – w większości przypadków realizowany był w sposób schematyczny. Zdający często odnosili się do wyglądu fizycznego (koloru oczu i włosów, wzrostu), wieku, ubioru lub charakteru osoby udzielającej pomocy. Informacje o pochodzeniu (*Questa signora era italiana.*) czy zawodzie (*Mi ha aiutato un medico.*) były niewystarczające, mogły jednak stanowić element rozwijający, pod warunkiem, że zdający odniósł się do innego elementu opisu, który był kluczowy do realizacji polecenia. Poniższy fragment pochodzący z pracy zdającego ilustruje przykład odpowiedzi niestandardowej, w której zdający w pełni zrealizował podpunkt polecenia. Informacja, że osobą udzielającą pomocy był policjant, została uzupełniona opisem wyglądu oraz charakteru. Cała odpowiedź została zakwalifikowana jako rozwinięta.

~~Non andata del telefono~~ Ho visto il
poliziotto, e ho detto che cosa mi è successo. Il poliziotto
era gentile e simpatico. Lui aveva i capelli neri e
occhi blu.

Tegoroczní maturzyści dobrze przyswoili sobie struktury leksykalno-gramatyczne, które pozwoliły im na realizację tego podpunktu polecenia. W pracach często pojawiały się odpowiedzi odnoszące się do wielu aspektów charakteryzujących osobę udzielającą pomocy. Poniższy przykład przedstawia, jak przy użyciu prostych struktur językowych można zrealizować ten podpunkt polecenia, odnosząc się do wielu elementów, takich jak: wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, opis ubioru i posiadanych akcesoriów oraz informacja o tym, jakim językiem porozumiewała się dana osoba. Mimo licznych błędów językowych występujących w pracy zdającego, wypowiedź jest komunikatywna i pełna.

la donna con i
capelli biondi e gli occhi azzurri mi
ha aiutato molto, lei ha portato un orologio
verde anche e parlava tedesco. Lei era
molto simpatica e indossava una gonna
lila.

Realizując czwarty podpunkt polecenia – *wyjaśnij, na czym polegała pomoc tej osoby* – zdający często opisywali, że osoba ta wskazała im drogę, zaprowadziła do miejsca, w którym znajdowała się reszta grupy, pożyczyła telefon, aby umożliwić skontaktowanie się z grupą lub z opiekunem grupy, lub sama zadzwoniła do osoby znanej zdającemu. Niektórzy maturzyści informowali o tym, że udzielona pomoc polegała na kupieniu czegoś do jedzenia lub picia albo na wskazaniu autobusu, którym można było dotrzeć na miejsce spotkania z resztą grupy.

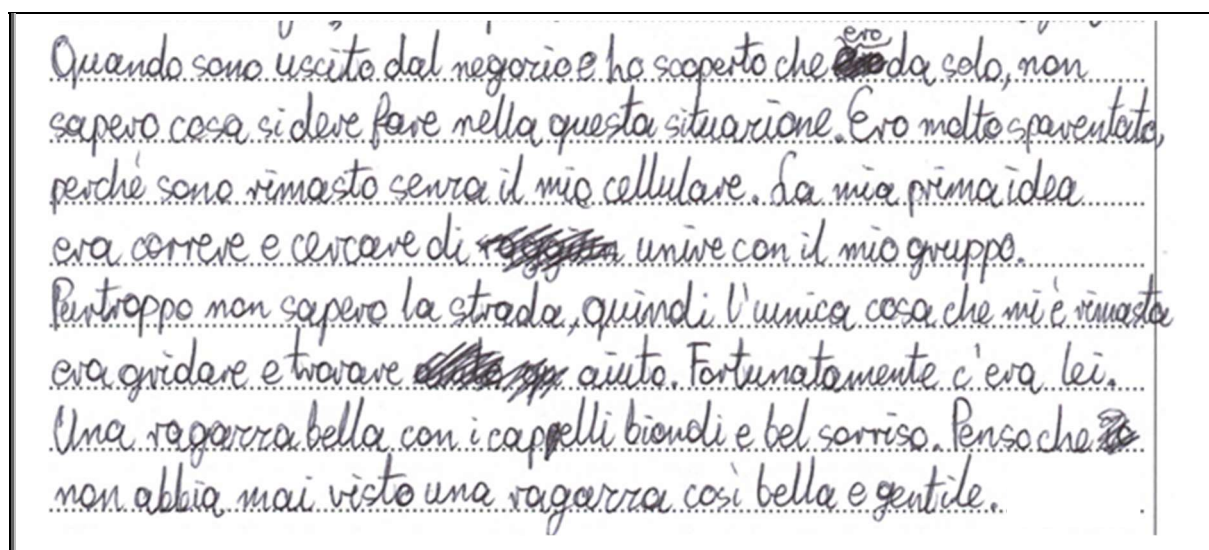
W niewielu przypadkach błędy leksykalno-gramatyczne, które zaburzały rozumienie wypowiedzi powodowały, że realizacja polecenia była kwalifikowana na poziom niższy, co ilustruje poniższy przykład zaczerpnięty z pracy zdającego.

Io spiegare per lui zbalato la strada, lui
trantilo i molto piano spiegare dove andiamo
adesso, primo girare destra poi sempre deito
poi secondo girare sinistra e grande casa
ambascata Italiana.

W pracy zdający podjął próbę realizacji podpunktu polecenia informując, że osoba udzielająca pomocy wskazała, dokąd iść, w którą stronę skręcić, jednak na skutek licznych błędów leksykalno-gramatycznych wypowiedź została zakwalifikowana na poziom niższy. Zdarza się, że błędy gramatyczne, nieznanostwo środków językowych, braki w zakresie słownictwa znacznie wpływają na pełną realizację polecenia lub całkiem uniemożliwiają przekazanie kluczowych informacji. W opisywanym przypadku odpowiedź została oceniona jako minimalne odniesienie do podpunktu polecenia.

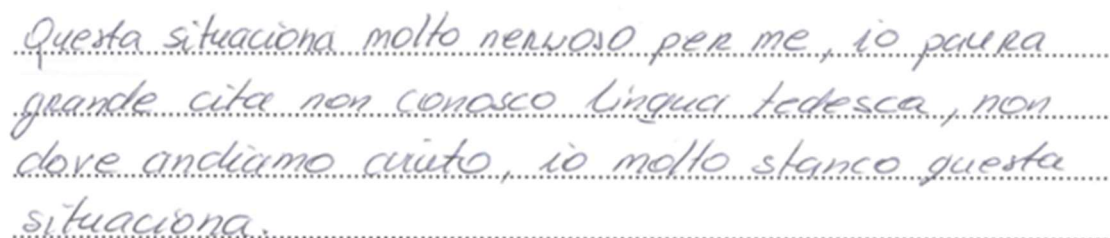
Zdecydowana większość tegorocznych maturzystów przekazywała informacje w sposób spójny i logiczny, tworząc komunikatywne wypowiedzi. W tym kryterium średni wynik wyniósł 88% punktów. Usterki w spójności i logice na poziomie poszczególnych zdań lub całego tekstu zdarzały się sporadycznie.

Dobre wyniki zdający osiągnęli także za jakość języka. Średni wynik w kryterium zakresu środków językowych wyniósł 78% punktów. Poniższy przykład wypowiedzi zdającego pokazuje, w jakim stopniu szeroki zakres środków językowych, odpowiedni dobór leksyki i struktur gramatycznych oraz użycie precyzyjnych sformułowań pozwala na pełne przekazanie informacji.

Zdający poprawnie użył czasu *imperfetto*, opisując swoje emocje i reakcję na odłączenie się od grupy, jak również opisując wygląd osoby udzielającej pomocy. Zastosował prawidłową składnię czasownika *cercare di unire*, tryb *congiuntivo* po czasowniku *pensare*, jak również poprawnie odmienił czasowniki w czasie *passato prossimo*, dokonując prawidłowego wyboru czasownika posiłkowego *essere* lub *avere*. Praca jest spójna i logiczna, charakteryzuje się szerokim zakresem środków językowych.

W wielu pracach pojawiały się sporadyczne błędy polegające na nieprawidłowym uzgodnieniu końcówki *participio passato*, błędy w składni czasowników (takie jak *iniziare di telefonare*, *ho telefonato la mia amica*, *ho cominciato cercare*) oraz błędy w formach rzeczowników (*la mia gruppo*, *un problema*, *insegnanto*). Zdarzały się jednak prace, w których ograniczony zakres środków językowych oraz liczne błędy w strukturach gramatycznych uniemożliwiały zdającemu realizację polecenia. Tak było w przypadku poniższej pracy.

Questa situazione molto nervoso per me, io paura
grande città non conosco lingua tedesca, non
dove andiamo aiuto, io molto stanco questa
situazione.

W kryterium poprawności językowej tegoroczni maturzyści uzyskali średnio 74% punktów. W większości zdający prawidłowo stosowali struktury gramatyczne, a sporadyczne błędy leksykalne i ortograficzne nie wpływały na realizację poszczególnych podpunktów polecenia. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu. Zdarzały się jednak prace, które z powodu niewystarczającej liczby wyrazów (poniżej 80) kwalifikowały się jedynie do oceny w kryterium treści.

Poziom rozszerzony

Absolwenci szkół ponadpodstawowych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym, uzyskali za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym średni wynik 63% punktów. Najwyższy wynik zdający osiągnęli w części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 68%). Nieco słabiej poradzi sobie w obszarze sprawdzającym rozumienie ze słuchu oraz sprawdzającym umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej (średni wynik – odpowiednio 63% i 62%). Największym wyzwaniem dla maturzystów okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 57%).

W arkuszu egzaminacyjnym zdający rozwiązywali zarówno zadania zamknięte, jak i otwarte. Zadania otwarte (łącznie 16 jednostek) stanowiły większe wyzwanie dla maturzystów niż zadania zamknięte (31 jednostek). Zdający uzyskali średnio 46% punktów możliwych do zdobycia za zadania otwarte, podczas gdy za zadania zamknięte uzyskali średnio 72% punktów.

W obszarze rozumienia ze słuchu maturzyści nie mieli problemów z rozpoznaniem informacji wyrażonych pośrednio w tekście o nieoczekiwanym spotkaniu z wilkiem podczas górskiej wędrówki (80% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 1.1.). Maturzyści dobrze poradzi sobie także z określeniem intencji nadawcy w tekście 3. dotyczącym doświadczeń związanych z podróżowaniem. Odpowiedź **B.** w zadaniu 1.6. (*Rispondendo all'ultima domanda, Tony si stupisce delle scelte turistiche delle persone.*) poprawnie zaznaczyło 70% maturzystów. Większą trudność sprawiło zdającym zadanie 1.2., które sprawdzało umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. W nagraniu narratorka zachęca do skorzystania z usług obwoźnego teatru „na zamówienie”. Prawidłową odpowiedź **A.** (*La persona che parla si rivolge a chi vorrebbe vedere uno spettacolo teatrale.*) wybrało 64% zdających. Około 19% zdających zaznaczyło odpowiedź **C.**, prawdopodobnie sugerując się wyrażeniem *facendo zapping tra i canali televisivi*. Narratorka wyjaśnia jednak, że jej propozycja skierowana jest do osób, które, zniechęcone niską jakością programów telewizyjnych, szukają prawdziwej sztuki.

Stosunkowo trudne okazały się zadania, w których sprawdzana była umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Średni wynik za zadania 1.3.–1.5., 2.1.–2.5. oraz 3.1.–3.4. wyniósł 61%. Zdający lepiej poradzi sobie z zadaniami zamkniętymi (średni wynik – 65%) niż z zadaniami otwartymi (średni wynik – 52%).

Zdający nie mieli większych problemów z rozwiązaniem zadania 1.5. Poprawną odpowiedź **B.** *In occasione del viaggio per l'Italia il volo di Tony è stato annullato.* wybrało 77% maturzystów. Zrozumieli oni zdanie: *A me è successo qualche giorno fa con il volo per l'Italia: l'hanno cancellato.* W swojej wypowiedzi podróżnik Tony Wheeler wskazuje różne problemy, jakie napotykają pasażerowie korzystający z usług tanich linii lotniczych: opóźnienia, zagubienie walizek, lądowanie na innym lotnisku i właśnie, tak jak w jego przypadku, odwołanie lotu.

Natomiast zadanie 1.3. okazało się dla tegorocznych maturzystów trudne.

1.3. Tony Wheeler dice che i giovani di oggi, in paragone ai loro genitori,

- A. sono più liberi nella scelta delle mete di viaggio.
- B. hanno meno paura di viaggiare da soli.
- C. viaggiano decisamente di meno.
- D.** fanno viaggi più brevi.

Fragment transkrypcji:

Donna: [...] Tony, i giovani fanno ancora viaggi come li facevi tu una volta?

Uomo: Prima c'erano più viaggiatori solitari, oggi invece si parte almeno in due. I giovani fanno un sacco di gite, mentre i loro genitori non erano così attivi. Ma si è accorciata la durata dei viaggi. Nessuno di loro progetta di stare via un mese. Pensate che una volta un mio viaggio è durato addirittura un anno! Poi, i giovani scelgono mete più sicure perché sono meno liberi per colpa di genitori iperprotettivi.

Prawidłową odpowiedź **D.** wskazało 56% zdających. W powyższym fragmencie tekstu Tony porównuje sposób podróżowania młodych ludzi do sposobu, w jaki dawniej podróżował on sam oraz osoby w wieku rodziców dzisiejszej młodzieży. Dawniej zwykle podróżowało się samotnie, wyjazdy były rzadsze, ale o wiele dłuższe. Obecnie popularne są częstsze, krótkie podróże, konieczne w towarzystwie drugiej osoby i uwzględniające bezpieczeństwo miejsca, do którego się jedzie. Atrakcyjne dla niektórych zdających okazały się dystraktory A. i B. Każdą z tych odpowiedzi wybrało po 16% maturzystów. Prawdopodobnie skupili oni swoją uwagę wyłącznie na pojawiających się w nagraniu wyrażeniach: *viaggiatori solitari*, *scelgono mete più sicure*, *liberi*, które skojarzyli z wyrazami występującymi w zadaniu (*viaggiare da soli*, *scelta delle mete di viaggio*, *sono più liberi*), pomijając kontekst, w jakim te słowa występują. Trudność w przypadku zadania 1.3. mogła polegać również na konieczności zwrócenia uwagi na trzon zdania – mogło się zdarzyć, że zdający nie zrozumieli, że zdanie dotyczy młodych ludzi, a nie ich rodziców.

Średni wynik w zadaniu 2., w którym należało dopasować zdania do wysłuchanych wypowiedzi związanych z pracą zwierząt, wyniósł 63%. Maturzyści uzyskali w tym zadaniu zróżnicowane wyniki – od 47% do 79% poprawnych odpowiedzi. Najłatwiejsze dla zdających było zadanie 2.5., w którym prawidłową odpowiedź **C.** zaznaczyło 79% zdających. Nie mieli oni większych trudności ze stwierdzeniem, że korzystanie z usługi pedicure wykonywanej przez pewien gatunek rybek akwariowych może być niebezpieczne dla zdrowia. Trudniejsze okazało się zadanie 2.1., w którym poprawną odpowiedź **E.** (*In quale testo si dice che non si sa ancora se gli animali di cui si parla potranno svolgere il loro servizio?*) wskazało 47% zdających. Narratorka opowiada o zaletach pszczoł, które dzięki swojemu wyjątkowemu węchowi potrafią wykrywać materiały wybuchowe. Według naukowców, w kilka dni dałoby się tak wytresować te owady, aby mogły współpracować z policją. Ruszył już projekt, mający na celu dokładniejsze zbadanie tego zagadnienia, jest jednak za wcześnie, by stwierdzić, że do takiej współpracy rzeczywiście dojdzie. Część zdających zaznaczyła niepoprawną odpowiedź B. (*In quale testo si dice che l'animale che lavora per l'uomo dovrebbe ricevere uno stipendio?*). Prawdopodobnie zwrócili oni uwagę wyłącznie na sformułowanie *possono lavorare per l'uomo*, które pojawiło się na samym początku nagrania, i wybrali odpowiedź na podstawie wyrażenia wyrwanego z kontekstu.

Zadanie 3. sprawdzające rozumienie ze słuchu było zadaniem otwartym i polegało na uzupełnieniu luk w zdaniach na podstawie informacji zawartych w nagraniu. Średni wynik uzyskany przez zdających to 52% punktów możliwych do zdobycia. Warto podkreślić, że za zadania zamknięte w obszarze rozumienia tekstów słuchanych zdający otrzymali średnio 67% punktów, co pokazuje, że konieczność samodzielnego sformułowania odpowiedzi była dla maturzystów dużym wyzwaniem.

Zadanie było oparte na tekście o tajemniczym obiekcie, który został znaleziony na plaży w Japonii.

Zadanie 3. (0–4)

Uslyszysz dwukrotnie wypowiedź dotyczącą tajemniczego obiektu. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki w zdaniach 3.1.–3.4., tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku włoskim.

3.1. Una donna giapponese, quando ha visto la sfera misteriosa in spiaggia, per prima cosa ha scattato una foto all'oggetto.

3.2. Gli esperti hanno scoperto che l'oggetto non è pericoloso perché dentro è vuoto.

3.3. Un uomo, che di solito corre in spiaggia, ha provato anche a spingere la sfera, ma senza risultato.

3.4. Bisogna aspettare ancora circa dieci giorni per sapere di che cosa si tratti.

Transkrypcja:

Ogni tanto nel mondo succedono delle cose inspiegabili che scaldano l'immaginazione di quelli che credono nei fenomeni paranormali. Per esempio, il mese scorso una misteriosa palla di metallo, grande un metro e mezzo, è comparsa sulla spiaggia nella città di Hamamatsu in Giappone. Tutto è cominciato quando una donna del posto ha visto quell'oggetto strano sulla sabbia in riva all'oceano e ha chiamato la polizia. Ma, prima di farlo, ha scattato una foto e l'ha postata in rete. L'immagine ha cominciato a girare nei social media e da quel momento nel Paese si parla praticamente solo della comparsa dell'oggetto insolito. In seguito alla telefonata della donna, sul luogo sono arrivati degli agenti di polizia. Hanno isolato la zona e da allora nessuno ci può entrare. Poi sono arrivati degli esperti che hanno fatto dei controlli con tecnologie avanzate e hanno stabilito che dentro la sfera non c'è assolutamente nulla, quindi non bisogna avere paura. Le autorità hanno ammesso di non avere idea di che cosa sia, comunque hanno preparato un comunicato ufficiale tranquillizzante: la palla non è una mina e non esploderà, ma è meglio non avvicinarsi all'oggetto di sconosciuta provenienza.

Intanto, numerosi giornalisti sono arrivati in città per parlare della palla misteriosa. Hanno intervistato abitanti, hanno trasmesso relazioni in televisione e pubblicato un infinito numero di post. In uno dei programmi un uomo, che di solito fa jogging sulla spiaggia, dice che non capisce perché la palla sia diventata improvvisamente così popolare. È lì da tanto tempo, una volta lui l'ha spinta con tutta la sua forza, ma la palla era troppo pesante e non

si è mossa. L'uomo è sicuro che nessuno proverà ad alzarla, viste le sue dimensioni. La sua affermazione è importante perché vuol dire che sarebbe impossibile rubare l'oggetto ormai diventato famoso.

Allora la sfera misteriosa rimane al suo posto e tutti si chiedono che cosa sia, a che cosa serva e come ci sia arrivata. Secondo alcuni, assomiglia a un oggetto della popolare serie manga "Dragon Ball", quindi forse si tratta di una promozione del libro? Altri pensano a un'opera d'arte di qualche artista sconosciuto, molti ancora sono sicuri che è un Ufo. Le ipotesi sono tante e il loro numero continua a crescere. Per adesso, però, sebbene sia passato un mese dall'apertura dell'indagine, nessuno conosce la verità. Le fotografie sono state inviate alla capitale giapponese per un ulteriore esame e ci vuole una decina di giorni per avere la risposta definitiva. Fino a quel momento tutte le teorie sono ammesse. Ne avete una anche voi?

W ramach tej wiązki zadań najłatwiejsza do uzupełnienia okazała się luka 3.2., która wymagała zrozumienia, że według ekspertów przedmiot znaleziony na plaży nie jest niebezpieczny, ponieważ jest pusty w środku. Poprawną odpowiedź wskazało 58% maturzystów. Najczęstszym błędem popełnianym przez zdających był nieprawidłowy zapis form czasownika *essere*: *cera*, *c'e*, *cè*. Niektórzy maturzyści uzupełniali lukę w sposób niespójny z fragmentami zdania otaczającymi lukę. Takie odpowiedzi, jak: *la sfera è solo un oggetto in spiaggia* czy: *la sfera non è una mina* nie mogły być zaakceptowane jako poprawne rozwiązanie.

W pozostałych zadaniach maturzyści uzyskali niższy wynik. Zadanie 3.1., w którym należało określić, że pierwszą czynnością, jaką wykonała pewna kobieta, było sfotografowanie tajemniczej kuli, poprawnie rozwiązało 55% zdających. Część maturzystów wpisywało w lukę nieprawidłową formę czasownika (*ha scantato*, *ha scappato*). Takie odpowiedzi były niekomunikatywne. Pojawiały się też odpowiedzi niezgodne z tekstem (*ha chiamato la polizia*; *ha telefonato alla polizia*). Ponadto w zadaniu nie były akceptowane odpowiedzi takie, jak: *a scattato una foto*, *a fatto una foto*, w których forma czasownika posiłkowego *avere* była zapisana niepoprawnie, w sposób odzwierciedlający brzmienie.

Najtrudniejsze okazały się zadania 3.3. oraz 3.4. (odpowiednio 48% oraz 49% poprawnych odpowiedzi). Aby poprawnie uzupełnić lukę 3.3. trzeba było zrozumieć, że pewien mężczyzna próbował popchnąć kulę, ale mu się to nie udało. Uzupełnienie tej luki wymagało od zdających znajomości czasownika *spingere* oraz formy imiesłowu *spinto* pojawiającej się w nagraniu. Akceptowane były odpowiedzi synonimiczne, np. *spostare*, *muovere*. Niektórzy zdający uzupełniali jednak lukę czasownikami niezgodnymi z tekstem (*rubare*, *trovare*, *cercare*, *aprire*). Część maturzystów, którzy nie poradzili sobie z uzupełnieniem tej luki, tworzyło niepoprawne formy bezokolicznika: *mossare* czy *spintare*, co powodowało zaburzenie komunikacji.

W zadaniu 3.4. narrator wspomina, że choć od znalezienia tajemniczej kuli minął już miesiąc, trzeba będzie poczekać kolejnych dziesięć dni na poznanie wyników badań. Część maturzystów wstawiło błędną odpowiedź *un mese*. Niektórzy zdający udzielali odpowiedzi nieprecyzyjnych (*qualche giorno*, *alcuni giorni*), inni tworzyli niepoprawną formę *decima di giorni* od usłyszanego w nagraniu wyrażenia *una decina di giorni*.

Zdarzały się również prace, w których osoby przystępujące do egzaminu rezygnowały z rozwiązania tego zadania, pozostawiając puste miejsca.

W części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych tegoroczni maturzyści uzyskali średni wynik 68% punktów.

Zdający dość dobrze opanowali umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 4.1., 4.2., 4.4., 4.5. oraz 6.1., 6.3.–6.5., 6.7. i 6.8. – średni wynik 66%).

Zadanie 4. nie sprawiło tegorocznym maturzystom większych problemów (średni wynik – 73%). Tekst, na którym było oparte zadanie, został podzielony na cztery części i dotyczył metody zarządzania czasem, zwanej *techniką Pomodoro*, opracowanej w latach 80. XX wieku. Nazwa *pomodoro* pochodzi od kuchennego minutnika, którego wynalazca metody użył w swoich eksperymentach. Najłatwiejsze okazało się zadanie 4.2., w którym 80% maturzystów dopasowało do pytania *In quale paragrafo l'autore dice che certe attività sono stancanti per la nostra mente, anche se non sembrano?* informację z tekstu **D.** (*Evita però di buttarti sui social media o sulle email. Molti credono che siano attività leggere, ma in realtà non assicurano il riposo.*). Niższy wynik maturzyści uzyskali w zadaniu 4.5. Prawdłowo rozwiązało je 63% zdających, którzy zrozumieli kluczowe zdanie z fragmentu **C.** (*Di settimana in settimana sarai sempre più esperto a organizzarti.*) i dopasowali je do pytania *In quale paragrafo l'autore dice che con il passare del tempo uno diventa più bravo nella gestione delle proprie attività?*

Zadania zamknięte 6.1., 6.3. oraz 6.4., sprawdzające umiejętność znajdowania informacji, okazały się łatwe (średni wynik – 81%). Maturzyści nie mieli trudności ze zrozumieniem fragmentu tekstu literackiego, którego bohater opowiada o swoich relacjach z żoną oraz o tym, jak spędził piątkowy wieczór. W zadaniu 6.1. zdający udzielili 79% poprawnych odpowiedzi, a w zadaniach 6.3. i 6.4. – odpowiednio 77% i 88% poprawnych odpowiedzi. Maturzyści zrozumieli, że podczas piątkowych wieczornych wyjść ze znajomymi bohater tekstu podejmował decyzję o tym, o której godzinie należało wracać do domu, że tego wieczoru samotnie zjadł kolację przed telewizorem, i że następnego ranka żona przekazała mu zaskakującą wiadomość.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (6.5.–6.8.) oparte były na tekście dotyczącym spędzania wolnego czasu. Spośród nich najłatwiejsze okazało się zadanie 6.5. Z jego rozwiązaniem poradziła sobie połowa zdających (50% poprawnych odpowiedzi). Aby prawidłowo uzupełnić tę lukę, należało znaleźć informację o tym, że Włosi, wybierając hobby, zwracają uwagę przede wszystkim na to, aby było ono tanie.

Więszym wyzwaniem dla zdających okazało się zadanie 6.7. Lukę w zdaniu: *Dall'indagine risulta anche che i giovani italiani sono i più socievoli tra tutte le nazioni europee.* poprawnie uzupełniło zaledwie 32% maturzystów. W rozwiązaniu tego zadania akceptowane były także inne odpowiedzi, które odnosiły się do informacji o tym, że młodzi Włosi są najbardziej towarzyscy spośród wszystkich Europejczyków, a więc, obok oczekiwanego *i più socievoli*, zdanie można było uzupełnić takimi wyrażeniami, jak np. *al primo posto per quanto riguarda la voglia di stare in compagnia, quelli che più amano trascorrere il proprio tempo libero circondati dagli amici, i maggiori amanti di passare il tempo libero in compagnia dei propri amici*. Należy podkreślić, że oprócz znalezienia informacji zgodnej z treścią tekstu wyzwaniem była konieczność wpisania takiej odpowiedzi, która łączyła się pod względem logicznym i gramatycznym z fragmentami tekstu otaczającymi lukę. Wielu maturzystów błędnie wpisało w lukę wyrażenia *cercano compagnia, amano trascorrere il proprio tempo, vicinissimi con gli amici, circondati dagli amici*. Takie uzupełnienia nie były spójne z początkiem lub z zakończeniem podanego zdania. Część zdających błędnie uzupełniło

lukę, ponieważ nie użyli przymiotnika w stopniu najwyższym (*Dall'indagine risulta anche che i giovani italiani sono socievoli tra tutte le nazioni europee.*).

W tej części arkusza sprawdzane były również inne wymagania. W zadaniu 4.3. zdający mieli wykazać się umiejętnością rozpoznawania informacji wyrażonych pośrednio oraz znaczeń przenośnych. 79% maturzystów udzieliło poprawnej odpowiedzi, dopasowując zdanie [...] *usare una terminologia insolita ci rende più positivi verso il compito da fare.* do odpowiedniego fragmentu tekstu **C.**: *Calcolando il tempo in pomodori, non in minuti o ore, dici: "Mi mancano due pomodori alla fine del libro." È più facile ordinare a sé stessi: "Mi siedo e faccio un pomodoro", invece che: "Mi siedo e studio a memoria queste date." Questo fa cambiare in meglio il nostro atteggiamento verso lo studio.*

Tegoroczni maturzyści dość dobrze poradzi sobie również z wyciąganiem wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście, które sprawdzane było w zadaniu 6.2.

Fragment tekstu 1.

Quel venerdì, quando sono rientrato, a mia sorpresa Sara era già pronta per uscire. Ho detto che avevo bisogno di almeno un quarto d'ora, il tempo di fare una doccia e cambiarmi. Ah, non occorre? No, lei usciva con i suoi amici. Quali amici? Quelli del corso di fotografia. Poteva dirmelo prima, mi sarei organizzato. Me lo aveva detto il giorno prima e non poteva farci niente se non ascoltavo quando parlava. Va bene, non c'era bisogno di arrabbiarsi, ero perfettamente in grado di combinare qualcosa per conto mio, ma a quel punto era troppo tardi. No, non avevo nessuna intenzione di farla sentire in colpa, volevo dire solo ed esattamente quello che avevo detto. Va bene, meglio chiudere la discussione. Lei è uscita sbattendo la porta e io sono rimasto a casa.

6.2. Dal secondo paragrafo possiamo dedurre che quella sera l'uomo

- ☒ **A.** ha litigato con la moglie.
- ☐ **B.** ha trovato una scusa per non uscire.
- ☐ **C.** ha preparato una sorpresa per la moglie.
- ☐ **D.** ha dimenticato dell'appuntamento con la moglie.

Ponad dwie trzecie zdających stwierdziło, że w piątkowy wieczór bohater tekstu pokłócił się z żoną (odpowiedź **A.** – 68% poprawnych odpowiedzi). Jednak 15% maturzystów na podstawie przeczytanego tekstu wyciągnęło wniosek, że mężczyzna zapomniał o spotkaniu z żoną. Prawdopodobnie skoncentrowali się oni na pierwszym zdaniu przytoczonego powyżej fragmentu: po powrocie z pracy bohater jest zdziwiony, widząc żonę gotową do wyjścia. Takie zdanie rzeczywiście mogłoby sugerować, że mężczyzna nie pamiętał, że umówił się z żoną na wspólne spędzenie wieczoru. Jednak dalszy fragment akapitu jasno wskazuje na małżeńską kłótnię: żona umówiła się ze swoimi znajomymi, mąż nie słuchał, gdy ona go o tym poinformowała, a teraz próbuje wzbudzić w kobiecie poczucie winy. Sprzeczka pomiędzy małżonkami kończy się na trzaśnięciu drzwiami przez żonę i pozostawieniu męża samego w domu.

Trudniejsze okazało się zadanie otwarte 6.6., sprawdzające umiejętność odróżniania informacji o faktach od opinii. Zdanie: *L'affermazione che i giovani passano meno tempo in rete rispetto agli anziani è presentata nel testo come fatto e non come opinione.* uzupełniło poprawnie 46% tegorocznych maturzystów. Zrozumieli oni fragment tekstu:

[...] si crede che siano in primo luogo i giovani a passare il tempo in rete. Intanto, come risulta dalla ricerca, sono soprattutto i pensionati a passare il tempo libero su internet, e non le generazioni giovani., a następnie odpowiednio przekształcili przekazywaną informację za pomocą przysłówka *meno*, dopasowując wpisywany fragment do otoczenia luki. Wśród niepoprawnych odpowiedzi najczęściej pojawiał się fragment zdania przepisany bezpośrednio z tekstu: *passano il tempo libero su internet*. Nie łączył się on jednak logicznie z podanym zdaniem.

Maturzyści uzyskali stosunkowo wysokie wyniki za zadanie 5., sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik – 75%). Tekst opowiada o pewnej kobiecie, Antonelli, i jej pasji do czytania. Któregoś dnia, wśród książek zakupionych na lokalnym targu, Antonella natrafia na tajemniczy pamiętnik ukryty w innej książce i zaczyna zagłębiać się w opisywaną w nim historię.

Fragment tekstu

IL DIARIO SEGRETO

Quando quel giorno Antonella è entrata nella sua piccola e accogliente camera, tutti gli avvenimenti della giornata sembravano un lontano passato. **5.2. D** In quel momento desiderava solo aprirlo e leggerlo. Antonella si è lavata e si è infilata sotto le coperte. Ha messo un paio di cuscini dietro la schiena e ha preso il libro in mano. Era una vecchia edizione del *Reader's Digest* con la copertina marrone. Faceva parte di uno scatolone che aveva acquistato in un mercatino locale. Aveva pagato cinquanta euro per tutta la scatola. **5.3. A** Ma tra di loro ce n'erano alcuni molto rari che in altri modi non avrebbe mai avuto la possibilità di conoscere o leggere. Antonella comprava gli scatoloni non solo per trovare libri nuovi. Era anche, o forse soprattutto, per celebrare il momento in cui apriva la scatola e li tirava fuori uno dopo l'altro.

- A.** A quel prezzo si prendeva quello che c'era dentro, senza però la possibilità di verificare prima i titoli dei libri.
- B.** Perciò ha capito che una camera d'albergo sarebbe stata il posto peggiore per staccare la mente da tutto e immergersi nella lettura.
- C.** Non riusciva ad addormentarsi senza aver letto alcune pagine. In realtà gliene bastavano anche due per immergersi completamente nel mondo della narrazione.
- D.** Il presente era invece per lei quel libro che la mattina aveva messo nella sua borsetta e che portava con sé per tutta la giornata.
- E.** La maggior parte delle volte non c'era nulla, ma ogni tanto capitava una firma e una data e, più raramente, qualche dedica.
- F.** Stava per metterlo da parte, quando si era accorta che molte pagine all'interno erano leggermente più grandi delle altre.

Zadanie wymagało dostrzeżenia związków logicznych i gramatycznych między wstawianymi zdaniami a zdaniami przed luką i po niej. Najłatwiejsze dla zdających było zadanie 5.3. Prawidłową odpowiedź **A.** wskazało 82% maturzystów. Z tego fragmentu możemy dowiedzieć się, że bohaterka kupiła pudło książek za 50 euro, jednak przed zakupem nie

miała możliwości sprawdzenia, jakie tytuły zawiera paczka. Była jednak przekonana, że znajdzie wśród nich coś wyjątkowego.

Więcej problemów przysporzyło maturzystom uzupełnienie luki 5.2. Wyraźny związek pomiędzy zdaniem **D.** a zdaniami otaczającymi lukę zauważyło 68% zdających. W zdaniu poprzedzającym lukę autor wyjaśnia, że w momencie przekroczenia progu pokoju hotelowego wszystkie wydarzenia minionego dnia stawały się dla Antonelli daleką przeszłością. Aby uzyskać logiczny ciąg zdań, przed wskazaniem brakującego fragmentu należało zwrócić uwagę także na treść zdania po luce, w którym autor odnosi się do chwili, w której Antonella zamierzała zagłębić się w lekturze wybranej książki. Te dwa zdania spina w logiczny sposób informacja o tym, że przez cały dzień kobieta nosiła ze sobą w torebce znaleziony pamiętnik, i że książka ta zajmuje w tej chwili wszystkie jej myśli. Niektórzy zdający zdecydowali się uzupełnić tę lukę zdaniem B., które jednak nie pasowało ani pod względem logicznym, ani gramatycznym do zdań otaczających lukę. Ci ze zdających, którzy wybrali tę opcję, prawdopodobnie nie zwrócili uwagi na przymiotnik *peggiore* użyty w dystraktorze B., określający hotelowy pokój, w którym bohaterka tekstu zamierzała oddać się lekturze pamiętnika. Wręcz przeciwnie, ze zdania poprzedzającego lukę można wyczytać, że pokój Antonelli był przytulny. Jednocześnie formy czasownikowe *aprirlo* oraz *leggerlo* wskazują na brak zgodności gramatycznej pomiędzy zdaniem B. a fragmentem tekstu zamykającym lukę.

Część arkusza sprawdzająca znajomość środków językowych (zadania 7.–9.) okazała się dla zdających umiarkowanie trudna (średni wynik – 57%). Dobrze poradzili sobie z rozwiązaniem zadania zamkniętego (średni wynik – 74%). Większym wyzwaniem okazały się zadania otwarte (średni wynik – 43%).

W zadaniu 7. należało wybrać poprawne uzupełnienie luk w krótkim tekście dotyczącym filmu o Leonardzie da Vinci. Wyniki w tym zadaniu były zróżnicowane: od 61% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 7.5. do 91% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 7.6. Zdający wykazali się znajomością przymiotnika *indimenticabile* (zadanie 7.6. – 91% poprawnych odpowiedzi) oraz struktury czasownikowej [*è assolutamente da*] *vedere* (zadanie 7.2. – 87% poprawnych odpowiedzi). Najtrudniejszy natomiast okazał się wybór odpowiedniego przysłówka w zadaniu 7.5. Zdanie *Alla fine i giornalisti arrivano al castello del Clos Lucé in Francia, che è stato l'ultima casa dell'artista, e proprio li incontrano Leonardo in persona.* poprawnie uzupełniło 61% maturzystów.

Średni wynik za zadanie 8. wyniósł 57% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie to opierało się na krótkim tekście o lokalu gastronomicznym serwującym włoską focaccię, mieszczącym się w londyńskiej budce telefonicznej. Zdający mieli uzupełnić luki w tekście wyrazami podanymi w nawiasach, przekształcając je w taki sposób, aby powstał spójny i logiczny tekst. Zadanie 8.3. okazało się najłatwiejsze dla tegorocznych maturzystów. Umiejętnością utworzenia przymiotnika od podanego rzeczownika (*La focacceria è stata inaugurata a gennaio e ha subito attirato **8.3. (numero) numerosi clienti.***) wykazało się 73% zdających. Najtrudniejsze okazało się zadanie 8.2., w którym należało utworzyć imiesłów przymiotnikowy od podanego bezokolicznika (*La prepara Gabriele, **8.2. (provenire) proveniente da Roma, che ha avuto la brillante idea di aprirci un minuscolo locale chiamato Pinkadella.***). Prawidłowo uzupełniło to zdanie zaledwie 31% zdających. Do najczęstszych błędów popełnianych przez maturzystów należało wpisywanie w lukę czynnych form czasownika *provenire*, w różnych trybach i osobach (np. *provenite*, *provenga*, *provieni*), tworzenie form nieistniejących (np. *proveniare*, *provene*, *provessa*,

provenisco, provenaio, venia) oraz uzupełnienie luki formami utworzonymi od innego czasownika niż podany (np. *proverà*). Takie rozwiązania, podawane przez ponad dwie trzecie tegorocznych absolwentów, pokazują, że zdający nie tylko nie poradzi sobie z tworzeniem poprawnych form odczasownikowych, ale także nie potrafili uzupełnić luki w sposób logiczny, co oznacza, że mieli problemy ze rozumieniem całego fragmentu tekstu. Należy zaznaczyć, że czasownik *provenire*, odmieniający się analogicznie do *venire*, należy do wyrazów o wysokiej frekwencji w języku włoskim, zatem utworzenie odpowiedniej formy imiesłowu nie powinno sprawić zdającym większych trudności.

Największe wyzwanie dla maturzystów stanowiło zadanie 9., w którym należało przetłumaczyć na język włoski podane w nawiasach fragmenty zdań, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania (średni wynik – 29%). Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się od 22% do 41% poprawnych odpowiedzi. Zdający poradzi sobie najlepiej z zadaniem 9.4. Dwie piąte tegorocznych maturzystów prawidłowo przetłumaczyło wyrażenie *di non fare rumore/confusione*, pamiętając o użyciu konstrukcji bezokolicznikowej w wyrażeniu *dire a qualcuno di fare qualcosa*. Akceptowane było również tłumaczenie tego zdania za pomocą trudniejszej konstrukcji *che + congiuntivo imperfetto* ([...] *Gli abbiamo detto tante volte (żeby nie hałasował) che non facesse rumore di notte [...]*).

Zadania 9.1. oraz 9.2. okazały się dla tegorocznych maturzystów trudne.

9.1. Ragazzi, (jeśli zapytamy o drogę) se chiediamo la strada, sicuramente qualche passante ci aiuterà.

9.2. Ieri le banane erano in offerta e così (wziąłem ich) ne ho prese alcune.

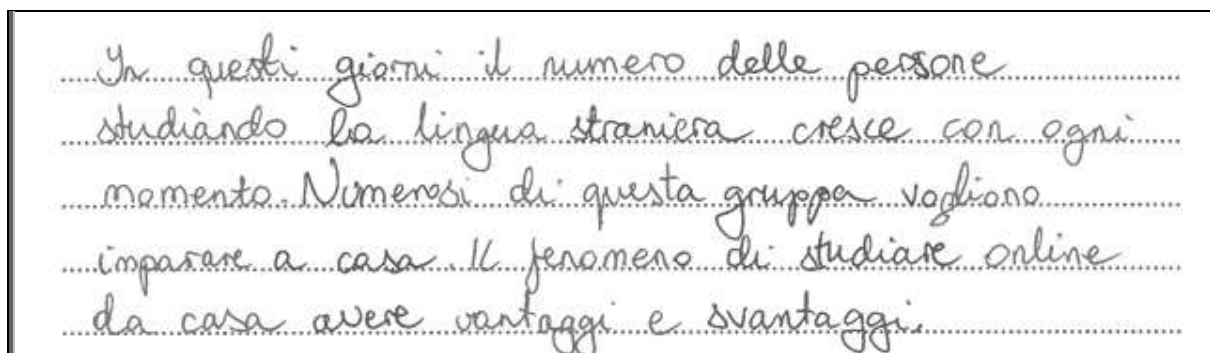
Zadanie 9.1. zostało poprawnie uzupełnione przez 22% zdających, którzy wykazali się znajomością konstrukcji czasownikowej *chiedere qualcosa a qualcuno*. Większość maturzystów miała jednak spore trudności z prawidłowym użyciem tego czasownika w zdaniu. Wśród błędnych odpowiedzi najczęściej pojawiały się: *se chiediamo di strada* oraz *se chiederemo alla strada*.

W zdaniu 9.2. należało zastosować czasownik *prendere* w czasie przeszłym *passato prossimo* w konstrukcji z zaimkiem częstkowym *ne*. Poziom wykonania tego zadania wyniósł 25%. Zaledwie jedna czwarta maturzystów wykazała się opanowaniem zasad tworzenia czasu przeszłego dokonanego: dobrali oni czasownik posiłkowy *avere* w 1. osobie liczby pojedynczej, zastosowali nieregularną formę *participio passato* (*preso*) oraz pamiętali o odpowiednim uzgodnieniu końcówki imiesłowu.

W części arkusza sprawdzającej umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej zdający uzyskali średni wynik 62%. Maturzyści mieli do wyboru napisanie rozprawki przedstawiającej zalety i wady uczenia się języka obcego z wykorzystaniem sztucznej inteligencji lub napisanie na stronę internetową szkoły artykułu na temat spotkania z ekologiem pod hasłem „Woda to skarb”. W artykule należało wyjaśnić, które z poruszonych zagadnień wzbudziło największe zainteresowanie uczniów, oraz wyrazić opinię na temat zasadności organizowania w szkole spotkań na tematy związane z ochroną środowiska.

Najwyższy średni wynik maturzyści osiągnęli w kryterium spójności i logiki – 73%. Niższy był wynik w kryterium zgodności z poleceniem – 67%.

Zaproponowany na tegorocznym egzaminie maturalnym temat rozprawki nie sprawił zdającym większych trudności pod względem doboru właściwych argumentów. Wśród zalet uczenia się języka obcego z wykorzystaniem sztucznej inteligencji maturzyści pisali o tym, że sztuczna inteligencja dostosowuje materiał do poziomu osoby uczącej się oraz do jej postępów w nauce, że osoba ucząca się może korzystać ze wsparcia sztucznej inteligencji o dowolnej porze dnia, jak również dostosować częstotliwość nauki do własnych potrzeb czy możliwości czasowych. Wspominali też o natychmiastowej informacji zwrotnej (uczący się na bieżąco otrzymuje informacje dotyczące poprawności wykonania zadań bądź o popełnianych błędach) oraz o udzielaniu przez AI ciągłej motywacji uczącemu poprzez wysyłanie powiadomień i przyznawanie różnego rodzaju punktów za wykonane zadania. Wadami takiej formy nauki był dla maturzystów przede wszystkim brak bezpośredniej interakcji z nauczycielem i innymi uczestnikami kursu. Ponadto piszący zwracali uwagę na wątpliwości dotyczące rzetelności przekazywanych przez AI informacji oraz na kwestię zbyt swobodnego podejścia do nauki, traktowania nauki jak gry/zabawy, bez odniesienia do rzeczywistych celów. W realizacji tego tematu istotne było odniesienie się do sztucznej inteligencji. Jeśli w całej pracy zdający rozpatrywał plusy i minusy uczenia się języka obcego w trybie zdalnym, nie wspominając o sztucznej inteligencji, to taka realizacja elementów tematu była kwalifikowana na poziom niższy.

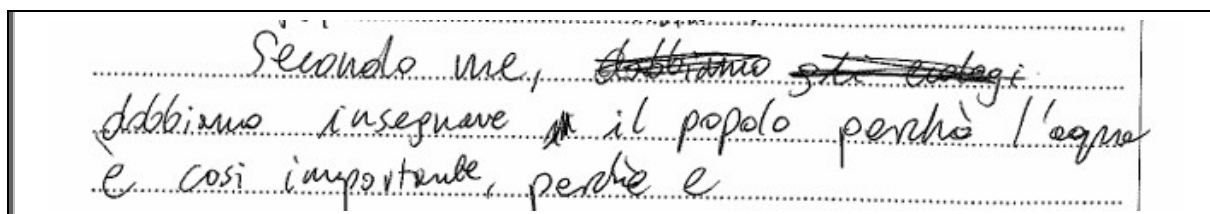

Powyższy fragment jest przykładem wstępu do pracy, w której piszący nie wspomnieli o wykorzystaniu sztucznej inteligencji, co oznacza, że wstęp był zakwalifikowany przez egzaminatora jako odbiegający od tematu.

Mniejszą popularnością cieszył się artykuł. Zdający, którzy wybrali tę formę wypowiedzi, w pierwszej części swoich prac wyjaśniali, które z zagadnień poruszonych podczas spotkania z ekologiem wzbudziło największe zainteresowanie uczniów. Odnosili się do sposobów oszczędzania wody, do kwestii zmian klimatycznych na Ziemi – również w Polsce, do informacji o podróżach, o których opowiadał zaproszony gość, w aspekcie hasła przewodniego „Woda to skarb”. Realizując drugi element tematu maturzyści wyrażali swoją opinię dotyczącą zasadności organizowania w szkole spotkań na tematy związane z ochroną środowiska. Zwracali uwagę na takie aspekty, jak rozwijanie zainteresowań, możliwość poznania ciekawych ludzi czy atmosferę panującą na spotkaniu.

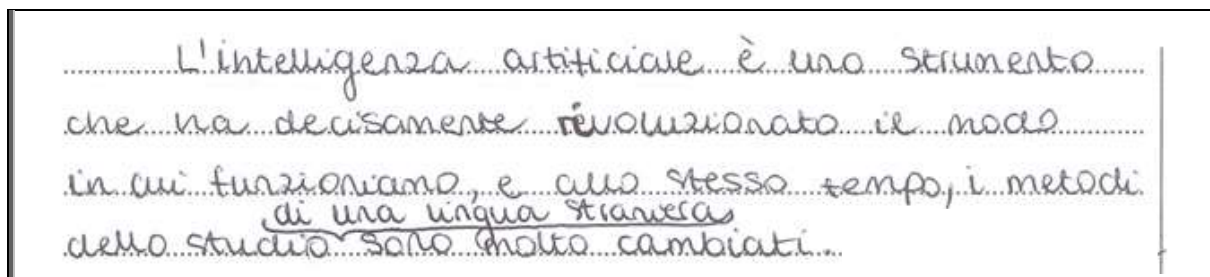
Pisząc wypracowanie, maturzyści powinni pamiętać o tym, że w ocenie zgodności z poleceniem brane są pod uwagę nie tylko elementy treści (m.in. wieloaspektowa realizacja obu elementów tematu), oceniane są również elementy formy, a więc umiejscowienie tezy we wstępie w rozprawce i zatytułowanie wypowiedzi w artykule, odpowiednia długość pracy

czy widoczny zamysł kompozycyjny. O ile w przypadku rozprawki można było zauważyć, że zdający mieli wyćwiczoną strukturę wypowiedzi i pamiętali o zachowaniu właściwych proporcji pomiędzy wstępem, rozwinięciem a zakończeniem pracy, o tyle w przypadku artykułu widoczne było, że często kompozycja pracy była nieprzemyślana. Wielu zdających nie nadawało artykułowi tytułu. Po zrealizowaniu pierwszego elementu tematu nie mieli pomysłu na realizację kolejnych części wypowiedzi. Zdarzało się, że prace urywały się nagle, co pokazuje poniższy przykład.

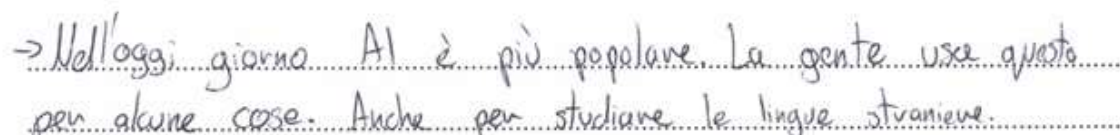

W tej pracy brakuje zakończenia. Prawdopodobnie zdający nie miał pomysłu na rozwinięcie drugiego elementu tematu, bądź też nieodpowiednio rozplanował pracę na poszczególne części arkusza i nie starczyło mu czasu na napisanie zakończenia. Należy jednak pamiętać, że niedokończenie wypowiedzi pisemnej skutkuje utratą punktów nie tylko w kryterium treści. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 160 wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem, natomiast w pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.

W kryterium zakresu środków językowych zdający uzyskali średni wynik 53% punktów, a w kryterium poprawności językowej – 54% punktów. Zakres środków językowych jest kryterium określanym także jako „bogactwo językowe”, ponieważ w tym przypadku ocenie podlega przede wszystkim zasób słownictwa oraz struktur gramatycznych, którymi posługuje się zdający w celu realizacji tematu podanego w poleceniu. Wielu tegorocznych maturzystów stosowało w swoich wypowiedziach słownictwo i struktury gramatyczne o wysokim stopniu pospolitości, co sprawiło, że prace piszących były pozbawione precyzji oraz naturalności. Już w samym ujęciu tezy zdający mogli wykazać się posiadanym zasobem środków leksykalnych i umiejętnością stosowania odpowiednich struktur gramatycznych. W niektórych rozprawkach, zamiast schematycznego: *Questa situazione presenta vantaggi e svantaggi*, pojawiały się takie sformułowania tezy, jak np. *L'uso dell'intelligenza artificiale non è sempre una buona idea, ma di solito è molto vantaggioso*. lub *Questo fenomeno con tutti i suoi vantaggi avrà anche dei difetti*. W zależności od kompetencji językowych zdającego, ta sama myśl mogła być wyrażona w różny sposób. Poniższy fragment wypowiedzi pokazuje, że zdający posługuje się zróżnicowanym zakresem środków językowych oraz struktur gramatycznych.

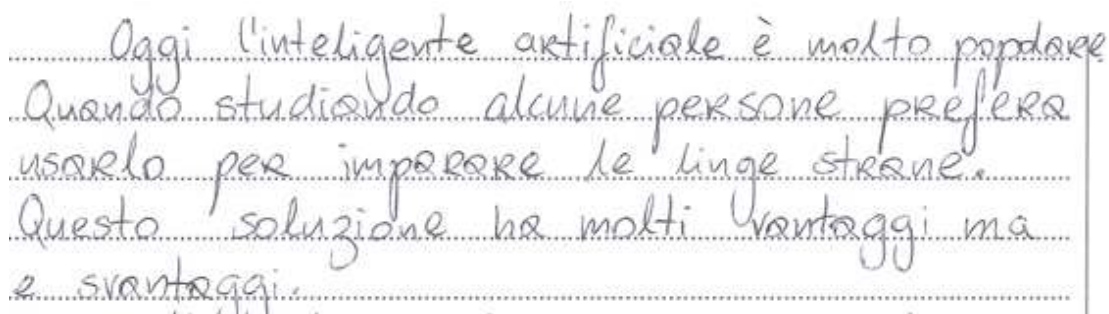

Natomiast analiza przytoczonego poniżej fragmentu pracy pozwala stwierdzić, że zdający stosuje struktury, które pozwalają mu co prawda na zrealizowanie polecenia, ale używa jedynie prostych środków językowych.

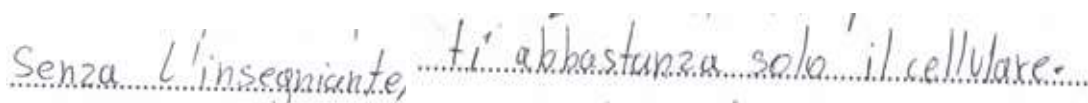
-> Nell'oggi giorno AI è più popolare. La gente usa questo per alcune cose. Anche per studiare le lingue straniere.

Zdarzały się również prace, w których błędy gramatyczne w poszczególnych częściach wypowiedzi nie pozwalały zrozumieć informacji, które chciał przekazać zdający. I tak na przykład, w poniższym fragmencie tekstu kluczowe elementy tezy zostały uznane za niekomunikatywne.

Oggi l'inteligente artificiale è molto popolare. Quando studiando alcune persone prefera usarlo per imparare le lingue strane. Questo soluzione ha molti vantaggi ma e svantaggi.

Innym przykładem na zaburzenie komunikacji jest poniższy fragment tekstu. Nieznajomość czasownika *bastare* i próba zastąpienia go przysłówkiem *abbastanza* spowodowała, że zdanie stało się niezrozumiałe.

Senza l'insegnante, ti abbastanza solo il cellulare.

Należy pamiętać, że realizując wypowiedź pisemną na poziomie rozszerzonym, zdający powinni wykazać się znajomością zróżnicowanych środków leksykalno-gramatycznych, które umożliwiają swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka włoskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach:

- ❖ Wybory zdających w zadaniach zamkniętych sprawdzających umiejętność rozumienia ze słuchu pokazują, że często opierają oni swoje odpowiedzi na znaczeniu pojedynczych wyrazów, nie uwzględniając kontekstu, w jakim pojawiają się poszukiwane informacje. Tymczasem zdający powinni większą uwagę przywiązywać do kontekstu zdań, które naprowadzają ich na prawidłową odpowiedź. Często pojedynczy usłyszany wyraz nie gwarantuje, że dana odpowiedź jest poprawna. Podczas powtórnego słuchania zdający powinni zweryfikować wybór odpowiedzi.
- ❖ W zadaniach zamkniętych sprawdzających umiejętność znajdowania informacji, opartych na rozumieniu tekstu pisanego, ułatwieniem jest zakreślanie fragmentu tekstu, który odnosi się do pytania i podkreślenie wyrażenia lub zdania, które utwierdza ucznia w wyborze poprawnej odpowiedzi. Wskazówką dla zdających mogłoby być poszukiwanie w tekście fragmentów, które zostały wyrażone w inny sposób niż informacja ujęta w zadaniu.
- ❖ W zadaniach zamkniętych sprawdzających umiejętność określania głównej myśli tekstu lub intencji autora bardzo ważne jest prawidłowe rozumienie czasowników operacyjnych zawartych w opcjach odpowiedzi. Czasowniki te wskazują rodzaj działania, postawy lub intencje przypisywane autorowi tekstu, np. czy informuje, wyjaśnia, przekonuje, zachęca, ostrzega, krytykuje. Rozróżnienie znaczeń tych czasowników pomaga trafnie zinterpretować przekaz tekstu i wybrać właściwą odpowiedź. Warto tworzyć własny słowniczek takich czasowników, analizować przykłady zadań i ćwiczyć ich stosowanie w różnych kontekstach. Dzięki temu łatwiej będzie zrozumieć wymagania polecenia i udzielić odpowiedzi zgodnej z analizowanym tekstem.
- ❖ Zadania otwarte stanowią dla maturzystów większe wyzwanie niż zadania zamknięte – samodzielne sformułowanie odpowiedzi wymaga precyzji, przekształcenia informacji zawartej w treści słuchanego lub czytanego tekstu w sposób poprawny, tak aby odpowiedź pasowała logicznie i gramatycznie do fragmentów tekstu otaczających lukę. Wskazane jest częstsze wykorzystanie na lekcjach zadań otwartych, wymagających przekształcania informacji z tekstu, z zachowaniem poprawności leksykalno-gramatycznej, oraz rozwijania umiejętności samodzielnego formułowania krótkich odpowiedzi dostosowanych do kontekstu zdania.
- ❖ Zadania sprawdzające znajomość środków językowych, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, od lat są największym wyzwaniem dla maturzystów. Należy położyć większy nacisk na ćwiczenie z uczniami składni czasowników oraz wyrażen przyimkowych. Poprawność w zakresie tych struktur gramatycznych może wpływać na wyniki uzyskiwane również w innych zadaniach egzaminacyjnych, w których pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna stanowi kryterium przyznania punktów za odpowiedź. Może to również mieć przełożenie na jakość tworzonych wypowiedzi pisemnych, a w konsekwencji na ich ocenę.

- ❖ W przypadku wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym należy większy nacisk położyć na rozwijanie poprawności językowej oraz precyzję wyrażania myśli, ponieważ elementy te mają istotny wpływ na ocenę pracy. Nauka typowych w danym języku struktur leksykalno-gramatycznych powinna być podstawą, która pozwoli swobodniej i precyzyjniej wyrażać swoje myśli podczas tworzenia wypowiedzi ustnych i pisemnych. Wcześniejsze przygotowanie listy wyrażań, zwrotów, które usprawniają pisanie spójnej i logicznej wypowiedzi może być dobrą praktyką podjętą podczas przygotowywania się do pisania wypowiedzi pisemnej.